

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 25/2025-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/2 Gn 195/24/1000 zo 4. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 2. januára 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich práv napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry. Sťažovateľ požaduje od ústavného súdu preverenie toho, či bol jeho podnet zo 16. februára 2024 riadne a zákonne prešetrený, a následne žiada, aby bola v jeho veci vykonaná náprava.

2. Dňa 16. februára 2024 adresoval sťažovateľ Úradu inšpekčnej služby, dozorovému prokurátorovi, ako aj riaditeľovi Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce (ďalej len „ÚVTOS Želiezovce“) podanie označené ako „*Trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a z dôvodu neustáleho a agresívneho správania voči mojej osobe*“. V tomto podaní sťažovateľ poukazoval na to, že zo strany neznámeho páchatel'a opakovane dochádza k ponižujúcemu správaniu voči jeho osobe, a to napriek tomu, že na cele udržuje poriadok a dodržiava hygienické návyky. Uviedol, že táto osoba ho opakovane označuje výrazmi ako „*svrabík, smrad*“. Tiež tvrdil, že krátko po technickej kontrole cely vykonanej 16. februára 2024 sa mu mala táto osoba (označená služobným číslom 18 509) vyhrážať, že sa mu „*povenuje*“. V doplnení tohto podania z 21. februára 2024 požadoval sťažovateľ vykonanie bezpečnostného opatrenia.

3. Úrad inšpekčnej služby podanie odstúpil na vybavenie ÚVTOS Želiezovce. Zo záznamu o prešetrení sťažnosti č. UVTOS-01122/13-ZE-2024-4 z 15. mája 2024 vyplýva, že ústav identifikoval neznámeho páchatel'a prostredníctvom služobného čísla – išlo o referenta režimu

úsekovej režimovej činnosti oddelenia výkonu trestu, ktorý vykonáva službu aj na oddiele s bezpečnostným režimom. Podľa jeho vyjadrenia sa sťažovateľovi žiadnym spôsobom nevyhrážal ani ho neponižoval. Poukazoval na to, že sťažovateľ mal dlhodobo zanedbávať osobnú hygienu, celu nevetrať a podľa jeho slov nevyužíval nárokové sprchovanie ani vychádzky. Na všetky tieto nedostatky mal byť upozorňovaný v jeho cele bez potreby jeho vyvádžania do iných priestorov. Podľa slov dozorcov sa mal sťažovateľ opakovane sťažovať na celové osvetlenie, nedostatok horúcej vody či ústavný rozhlas. Potom, ako mu nebolo vyhovené, sa mal nevhodným spôsobom vyjadrovať na adresu dozorcov a obviňovať ich zo zneužívania právomoci verejného činiteľa. Ústav konštatoval, že zo zápisov v aplikácii VVVT má byť zrejmé, že zo strany sťažovateľa ide len o účelové správanie voči konkrétnemu príslušníkovi zboru na dosiahnutie jeho neoprávnených požiadaviek, a preto nebolo potrebné prijať ďalšie opatrenia. Hrozba fyzického násillia nebola preukázaná. Vzhľadom na to, že vo veci išlo o tvrdenie proti tvrdeniu, sťažnosť bola označená ako „*nevyhodnotená*“.

4. Na základe sťažovateľom podanej žiadosti bolo vybavenie jeho sťažnosti zo strany ÚVTOS Želiezovce prešetrené Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže, a to 2. júla 2024. Riaditeľstvo potvrdilo záver ÚVTOS Želiezovce, že sťažnosť nemožno vyhodnotiť, pretože nie je možné objektívne zistiť skutočný stav veci.

5. Podanie sťažovateľa, ktoré bolo doručované Krajskej prokuratúre v Nitre, bolo rovnako odstúpené na vybavenie ÚVTOS Želiezovce a z tohto dôvodu informoval ÚVTOS Želiezovce sťažovateľa, že podnet považuje (s ohľadom na predchádzajúce prešetrenie sťažnosti) za vybavený.

6. Dňa 18. júla 2024 bola generálnej prokuratúre doručená sťažnosť sťažovateľa voči vyhodnoteniu obsahu jeho podania zo 16. februára 2024, ako aj voči postupu krajskej prokuratúry. Sťažovateľ namietal, že jeho podanie nebolo vyhodnotené ako trestné oznámenie, ale len ako sťažnosť na správanie príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) v ÚVTOS Želiezovce. Vec mala byť podľa sťažovateľa riešená v trestnom konaní.

7. Generálna prokuratúra sa stotožnila s právnym posúdením krajskej prokuratúry. Zdôraznila, že na to, aby bolo možné konkrétne podanie posúdiť ako trestné oznámenie, nestačí, aby bolo podanie takto označené, ale musí obsahovať aj taký popis konkrétneho konania, ktoré aspoň v najhrubších rysoch možno vnímať ako podozrenie zo spáchania konkrétneho trestného činu. Vo vzťahu k podnetu sťažovateľa bolo poukázané na to, že konkrétne situácie, ktoré (údajne ponižovanie a hrozba fyzického násillia) sťažovateľ namieta, by ani v prípade, ak by boli preukázané, neboli trestným činom, ale maximálne disciplinárnym previnením. Podľa prokuratúry „... *nie každé protiprávne konanie môže byť hodnotiteľné ako trestný čin a v tomto konkrétnom prípade tomu tak nie je*“. Podnet sťažovateľa tak bol ako nedôvodný odložený.

8. Následne podal sťažovateľ sťažnosť proti postupu prokurátora JUDr. Ladislava Masára, o ktorej rozhodla generálna prokuratúra napadnutým upovedomením. Generálna prokuratúra v napadnutom upovedomení dospela k záveru, že opakovaný podnet sťažovateľa nie je dôvodný. Poukázala pritom na to, že aby mohlo byť podanie posúdené ako trestné oznámenie, musí obsahovať kvalifikované informácie o tom, že bol spáchaný trestný čin. Podanie sťažovateľa zo 16. februára 2024 takéto podozrenie neobsahovalo. Podľa prokuratúry bolo podstatné to, že sa podaním sťažovateľa zaoberali (aj keď nie podľa jeho predstáv cestou trestného konania). Súčasťou základného práva

na súdnu ochranu nie je právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie osoby. Vec bola odložená bez prijatia prokurátorského opatrenia.

9. Podstatu ústavnej sťažnosti tvorí námietka sťažovateľa, že jeho trestné oznámenie nebolo riešené orgánmi činnými v trestnom konaní, a jeho vecou sa preto riadne nikto nezaoberal. Takýto postup považuje sťažovateľ za nezákonný.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Argumentácia sťažovateľa je síce z laického pohľadu pochopiteľná, avšak z právneho hľadiska je nevyhnutné stotožniť sa s vysvetlením, ktoré sťažovateľovi opakovane poskytla generálna prokuratúra. Postup, ktorý v prípade sťažovateľa zvolila prokuratúra, totiž má svoj význam, a to práve s cieľom zabezpečenia adekvátnej nápravy. Nesprávny je v tomto prípade predpoklad sťažovateľa, že náprava by mohla byť (v prípade preukázania tvrdení obsiahnutých v jeho podaní zo 16. februára 2024) vykonaná len cestou trestného konania. Práve naopak – ak by bolo možné potvrdiť správanie príslušníka ZVJS, potom jeho disciplinárne riešenie by mohlo byť aj vo vzťahu k sťažovateľovi efektívnejšie (okrem iného aj vzhľadom na častokrát dlhotrvajúce trestné konanie). Podstatné totiž nie je to, aby bolo správanie dozorca posúdené ako trestný čin, ale aby bola zabezpečená náprava – v tomto prípade sťažovateľ zjavne požadoval najmä to, aby sa (ak by sa podozrenia potvrdili) správanie dozorca viac neopakovalo. Pre tento účel by riešenie záležitosti sťažovateľa prostredníctvom nadriadených v ÚVTOS Želiezovce bolo riešením nepochybne najvhodnejším. ÚVTOS Želiezovce vyhodnotil, že tvrdenia sťažovateľa nebolo možné potvrdiť ani vyvrátiť (a celkom zrejme nejde o svojvoľné vyhodnotenie situácie). Napriek tomu však nemožno tvrdiť, že by sa podaním sťažovateľa nikto nezaoberal, pretože, k prešetreniu podnetu sťažovateľa nepochybne došlo. Argumentácii sťažovateľa tak nemožno prisvedčiť a podanej ústavnej sťažnosti nebolo možné vyhovieť, keďže ústavný súd v postupe prokuratúry nevzhladol porušenie práv sťažovateľa.

12. S ohľadom na uvedené bola ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. V závere ústavný súd poukazuje na to, že podaná ústavná sťažnosť trpí niekoľkými nedostatkami, ktoré sú však vzhľadom na jej podanie bez právneho zastúpenia pochopiteľné (najmä absentuje bližšia identifikácia práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, ako aj hlbšia ústavnoprávna argumentácia). Sťažovateľ o ustanovenie právneho zástupcu nepožiadaval a ústavný súd ho na nápravu nevyzýval, keďže bolo zrejme, že v prípade sťažovateľa ide o zrejme bezúspešnú ústavnú sťažnosť. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, stratilo opodstatnenie

rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu